

UngeAlliancen

Unge under 25 år med psykiske vanskeligheder og samtidig problematisk brug af rusmidler

Workshop
Den Nationale Alkoholkonference
4. april 2022

Sofie Kurzweil, koordinator for UngeNetværk
Susanne Pihl Hansen, projektleder i UngeAlliancen

www.ungealliancen.dk

Plan for oplæg

11.45: Præsentation og intro

Hvad er UngeAlliancen?

Hvad ved vi om unge, der er ramt af psykiske problemer og samtidig har alkoholproblemer?

Tid til dialog med side-m/k

Hvad er der brug for – set fra unge og forældres vinkel?

To good to go...

12.45: Tak for i dag

Lyttebøffer

→ Hvad bliver I særligt optagede af?

→ Hvordan ser det ud hos jer?

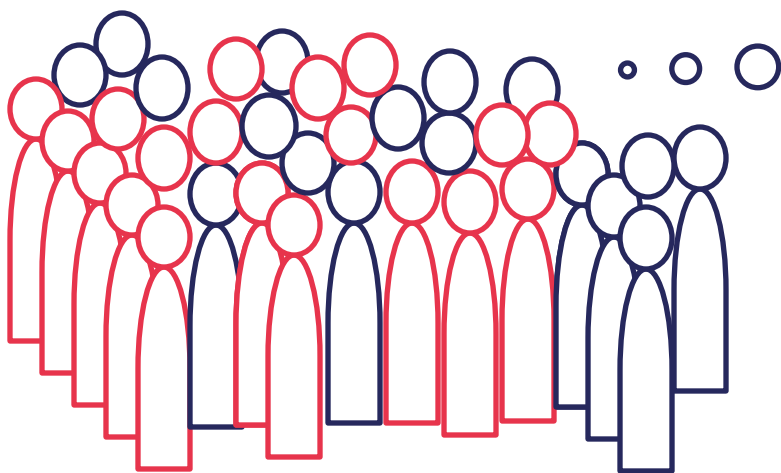
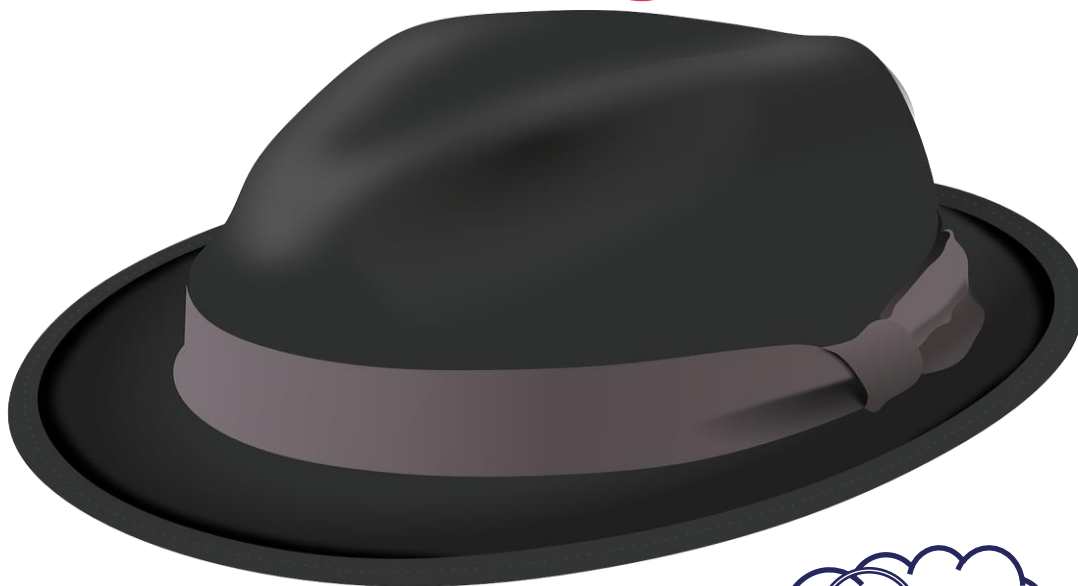
→ Møder I unge, der (også) har et problematisk brug af alkohol – og samtidig psykiske problemer/lidelser?

→ Hvis ja, hvad gør I, når I møder dem?

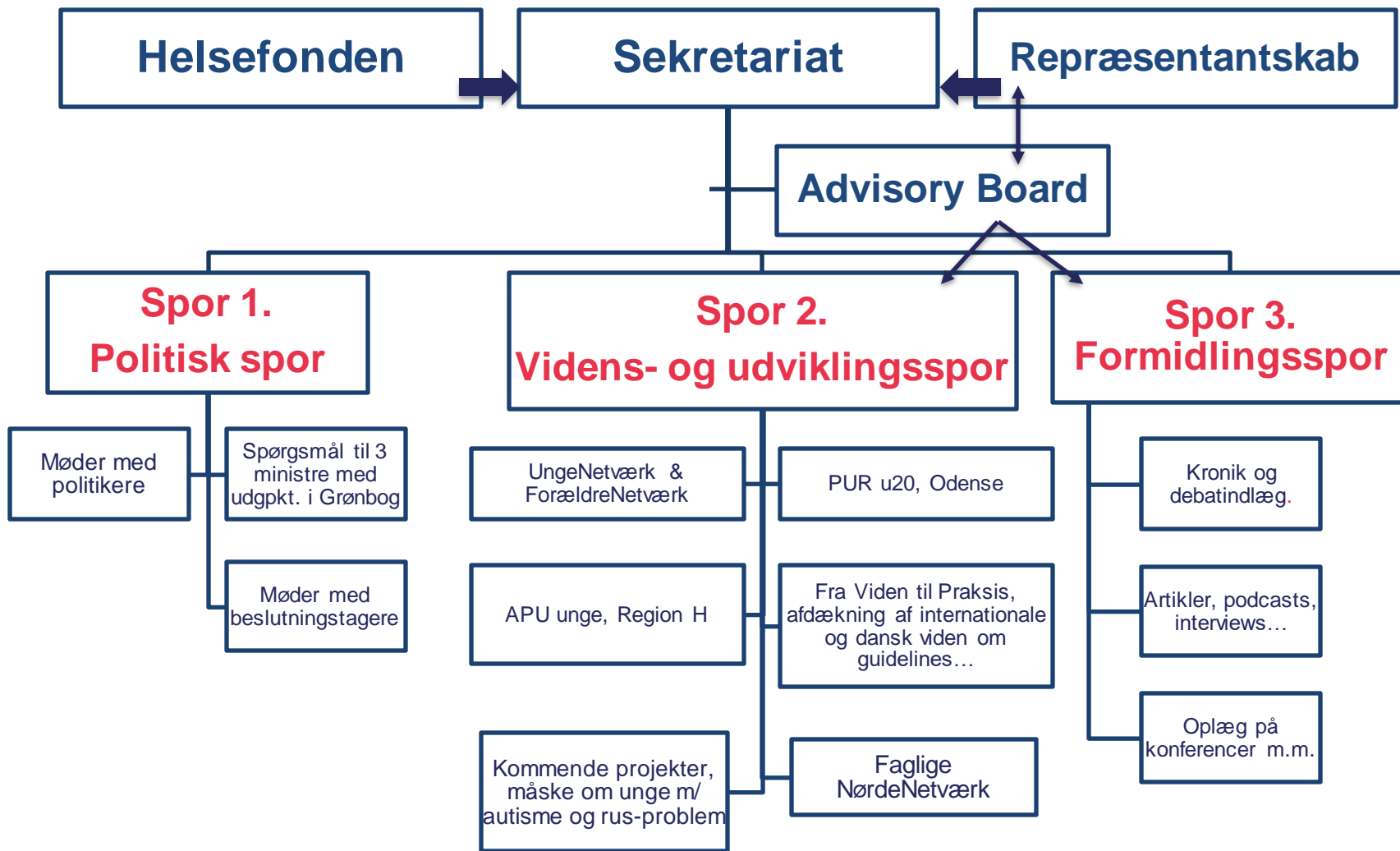
→ Hvis nej, mon der kan være noget, I overser...?

Kort om UngeAlliancen

Hvad er UngeAlliancen?

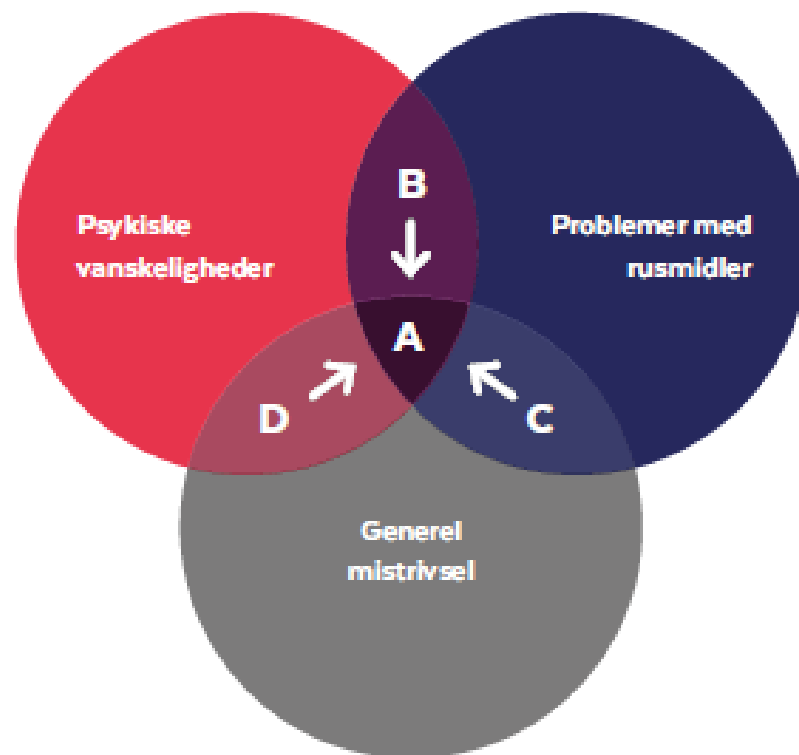
UngeAlliancens organisering og opgaver

UngeAlliancens målgruppe

Unge under 25 år, der

- har psykiske vanskeligheder og samtidigt problematisk brug af rusmidler (*nedre pragmatisk grænse på 12-13 år*)
- har behov for hjælp i flere hjælpesystemer samtidig
- fordrer – qua deres alder og livssituation – et særligt ungesyn og en særlig tilgang

Se side 11 i: Pihl Hansen, Jones og Dam: Artikel 1: Intro og forståelsesramme, i [Artikelsamlingen](#), 2020

UngeAlliancens Mission

De unge skal have mulighed for at leve et ordentligt liv, med uddannelse, job, familie og venner – til gavn for dem selv og alle os andre.

Dét kræver – af politikere, beslutningstagere og fagpersoner:

- At de unge anerkendes og respekteres som en særlig målgruppe
- At de unge – og deres forældre – sikres rettigheder til at få hjælp og til selv at være med til at bestemme, hvilke indsatser de har brug for.
- At der udarbejdes fælles nationale retningslinjer (fælles grundlag, principper og systematikker), som skal gælde på tværs af sektorer, fagligheder og organisering.
- At der etableres et nationalt kompetenceudviklingscenter, der kan bidrage til indsamling af viden og systematisering af erfaringer, formidling og kompetenceudvikling samt implementering lokalt.

Dét kræver også:

- At de unge og deres forældre skal indgå i dette arbejde som reelt ligeværdige parter – de ved om nogen, hvor skoen trykker!

Hvad ved vi om de unge,
hvor alkohol giver dobbeltproblemer?

Hvad ved vi om de unge, hvor alkohol fylder problematisk?

Statistik er som en gadelygte. Ikke særligt oplysende, men god at støtte sig til...

- Danske unge generelt drikker meget, sammenlignet med unge fra andre lande

- 6 % af de unge har et kronisk højt forbrug af alkohol (Järvinen, 2018)
 - de begynder at drikke tidligere end jævnaldrende
 - de drikker mere (gennemsnitligt forbrug/uge som 15 årige: 32 genstande)
 - de vokser ikke fra deres alkoholemønstre i 25/26 års alderen
 - 40 % i denne gruppe er kvinder

- Få unge har alene et problematisk brug af alkohol
 - Langt de fleste blander alkohol og andre rusmidler

- 'Problematiske brug' handler ikke kun om mængden

Storm P

Hvad ved vi mere...?

- Stoffer fylder mere end alkohol i statistik over registreret misbrug i de unge år (*Benjaminsen, 2020*)
 - 2,4 % af alle ml 18-29 år er registreret med et stofmisbrug, mens kun 0,7 % er registreret med et alkoholmisbrug
 - Men når alderen passerer de 30, er alkohol det rusmiddel, der fylder mest i misbrugsregistre
- Hash fylder mest i rusmiddelbehandling til unge (*Sundhedsstyrelsen, 2019a*)
 - 74 % af de unge ml. 18-24 år og 95 % af de unge under 18 år, der var i rusmiddelbehandling i 2017, blev behandlet for hashmisbrug
- Flere kommunale rusmiddelbehandlingssteder oplever en stigning i henvendelser fra unge med alkoholproblemer (*Sundhedsdatastyrelsen, 2020; Sundhedsstyrelse, 2019b*)
 - **647 unge i alderen 15-24 år var i 2018 indskrevet i offentligt finansieret alkoholbehandling, heraf var 20 ml. 15-17 år (58, hvis frivillige indberetninger fra private tilbud tælles med)**

Hvad ved vi mere...?

- Det estimerede antal unge med rusmiddelproblemer svarer ikke til antallet af unge i behandling (*Pedersen, 2020*)
 - ca. 20 % af de unge, der estimeres at have behov for hjælp til stofproblemer, var i behandling i 2016
 - **Ca. 2 % af de unge, der estimeres at have behov for hjælp til alkoholproblemer, var i behandling i 2016**
- Psykiske lidelser hænger ofte tæt sammen med misbrug (*Benjaminsen, 2020*)
 - 1/2 af alle ml. 18-79 år, der har et stofmisbrug, har også en psykisk lidelse. Det gælder også for unge ml. 18-29 år
 - 1/3 af alle ml. 18-79 år, der har et alkoholmisbrug, har også en psykisk lidelse
 - **44 % af de unge ml. 18-29 år, der har et alkoholmisbrug, har også en psykisk lidelse**

Og hvad ved vi derudover...
- fra den virkelige verden

Sum med side-m/k+

Interview hinanden to og to i 2x 2 minutter:

→ Hvad blev du særligt optaget af?

→ Hvordan ser det ud hos jer?

→ Møder I unge, der har et problematisk brug af alkohol – og samtidig psykiske problemer/lidelser?

→ Hvis ja, hvad gør I, når I møder dem?

→ Hvis nej, mon der kan være noget I overser...?

Hvad er der brug for?

To good to go 😊

Så hvad er der brug for?

De unge skal have mulighed for at leve et ordentligt liv, med uddannelse, job, familie og venner – til gavn for dem selv og alle os andre.

- **Mød de unge som unge – og husk at der også er familie og netværk**
- Rådgivnings- og behandlingstilbud, der er særligt tilrettelagt til unge:
 - Hjælp til alkoholproblemer – og andre rusmidler
 - Hjælp til psykiske problemer, herunder også udredning og eventuel medicinering
 - Hjælp til en meningsfuld hverdag (sociale relationer, skole/uddannelse, job, økonomi, bolig, evt. somatiske problemer m.m.) *(Se også Sundhedsstyrelsen, 2019b)*
- Tydelig koordination
- Organisatorisk manifestation og synlighed
 - Undgå strukturel ansvarsfraskrivelse / individuel ansvarsoversvømmelse / skyggearbejde

De Unges anbefalinger

- ✓ **Gem jeres faglighed og forforståelse væk – og mød os som mennesker**

Smid den faglige rygsæk om på ryggen – i stedet for at bære den på maven, hvor den støder os fra jer

- ✓ **Lyt til, hvad vi siger og gør**

- ✓ **Sørg for, at der er nogle ordentlige tilbud til os, både før, under og efter behandling**

- ✓ **Hjælp os med at få et liv på ‘normale’ betingelser**

Ungepanelet, [Grønbogen](#), Alliancen – unge med dobbeltdiagnose, 2019

Forældrenes anbefalinger

- ✓ Lyt til vores tidlige bekymring
- ✓ Vær fleksibel og sadl om, når hjælpen ikke virker
- ✓ Tag professionelt ansvar og koordinér
- ✓ Aflast os – i stedet for det modsatte
- ✓ Se behovet for hjælp til søskende og den øvrige familie

Forældrepanelet, , *Grønbogen*, Alliancen – unge med dobbeltdiagnose, 2019

2 x To Good To Go

→ Tag udgangspunkt i den enkelte ung:

- Spørg og vær nysgerrig
- Undersøg hvad der kunne være brug for udenfor egne rækker
- Og hvis den unge gerne vil til Langtbortistan, så sig ok: Hvordan kommer vi derhen...? Og på vejen kan vi arbejde med alt hvad der skal arbejdes med...

→ Gør klart, hvem der skal hjælpe – og med hvad:

- Hvem er tovholder? Hvem ved noget om noget?
- Hvem kan den unge gå til, når det kokser?
- Det skal være én, der både kan gå ved siden af, bagved og foran – uden at overtage: Det er den unges liv!

Referencer

- Benjaminsen og Enemark, 2020: ***Brug af velfærdssystemet blandt borgere med misbrug***, VIVE
- Jarvinen (red.), 2018: ***Unge, Alkohol og Stoffer – et 10-årigt forløbsstudie, Projekt YODA***. Sociologisk Institut, Københavns Universitet
- Katznelson, 2015: ***Hvem er de unge på kanten af det danske samfund?*** CEFU, Aalborg Universitetsforlag
- Pedersen m.fl., 2020: ***Trivsel og brug af rusmidler blandt danske unge 2014/15 til 2019***. Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet
- Pihl Hansen m.fl. (red) 2020: ***Artikelsamlingen – viden og erfaringer fra Alliancen Unge med Dobbeldiagnose***
- Pihl Hansen m.fl. (red) 2019: ***Grønbogen*** (pixiudgave til høring, 2019)
- Sundhedsdatastyrelsen, 2020: ***Unge og Alkohol. Sundhedsdata – indblik***.
- Sundhedsstyrelsen, 2019a: ***Stofmisbrugsbehandling – efterspørgsel og tilgængelighed***.
- Sundhedsstyrelsen, 2019b: ***Sundhedsstyrelsens servicetjek af offentligt finansieret alkoholbehandling***.

Tak for nu!

www.ungealliancen.dk